

Ontwerp affiches: Boulevard of Broken Dreams 1985-1987 Marten Jongema, Theaterfestival Boulevard 1988 Karin Jonkers & William de Koon / Studio Jean Philippe, 1989-2009 Karin Jonkers / Studio Jean Philippe

Jubileumeditie overtreft verwachtingen: Theaterfestival Boulevard 2009

Het Theaterfestival Boulevard in Den Bosch behoort tot de bekendste theaterfestivals in Nederland. Dit jaar was een jubileumjaar: de vijftiengste editie, die zeer geslaagd was en één van de drukste edities ooit met 155.000 bezoekers en 50.000 verkochte kaarten.

De 34 eigenzinnige theater-, dans en muziekproducties, 260 voorstellingen en concerten, waaronder 25 premières op 22 verrassende buiten- en binnenlocaties en podia in de stad, zorgden voor een artistiek sterk programma en voor veel zichtbaarheid van het festival. Stichting Reizend Festival en Stichting Bosse Nova organiseerden de eerste editie van het festival in 1985; toen nog onder de

naam Boulevard of Broken Dreams. In 1988 ging het festival op eigen kracht verder onder de naam Theaterfestival Boulevard Den Bosch. Sinds de start heeft het festival zich ontwikkeld tot een toonaangevend cultureel evenement in Zuid- en Midden-Nederland, waarin artistieke kwaliteit op een succesvolle wijze wordt gecombineerd met een groot en breed publieksbereik. Vanaf 2004 ontwikkelde Theaterfestival Boulevard een nieuw profiel, waarbij de focus ligt bij artistiek opvallende en vernieuwende projecten uit Noord-Brabant, de rest van Nederland en Vlaanderen. Theaterfestival Boulevard hoort bij Den Bosch, een stad met een zuidelijk gevoel. Het festival wil graag een artistieke bijdrage leveren aan het kunstklimaat en aan de nationale en internationale uitstraling van de stad. Minstens zo belangrijk is het ondersteunen van talentvolle kunstenaars bij het bereiken van een zo groot mogelijk publiek. Speerpunten in het beleid van Theaterfestival Boulevard zijn dan ook talentontwikkeling en internationalisering.

Techniek

De voorstellingen zijn verdeeld over tweeëntwintig uitzonderlijke locaties, variërend van luxe theaterzalen tot leegstaande fabriekshallen, met de Parade als festivalhart, waar ook nog eens een paar honderd kleinere voorstellingen waren geprogrammeerd. "Voor de techniek zijn deze dagen dan ook spitsuren", zegt productiehoofd Stephan Grillis. "De planning en invulling van de techniek begint echter al ruim van te voren. Zodra het programma - dat door Geert Overdam wordt geprogrammeerd - bekend is gaan wij aan de slag. Dat is al zo'n beetje in oktober/november. Festival Boulevard heeft een vast team. Zelf ben ik freelancer en in de wintermaanden werk ik meer op afstand, terwijl ik me vanaf mei fulltime met het festival bezighoud. Vanaf het voorjaar gaan we alle locaties inventariseren en bekijken. Soms zijn het locaties die we zelf aandragen, maar soms ook zijn het de gezelschappen die op een bijzondere locatie willen spelen. Aan ons de taak om te bekijken of dit speltechnisch, maar ook financieel mogelijk is. Nadat de programmering en de locaties rond zijn, gaan we de technische faciliteiten invullen. Dit doen we in samenwerking met Stagelight (SL) in Den Bosch. Zij zijn de vaste leverancier voor alle licht- en geluidstechniek én de stroomverdeling voor het Theaterfestival Boulevard. Ze leveren een totaalpakket aan techniek. Naast alle materialen zorgen zij ook het technische ontwerp, de op-/afbouw, het uitlichten en afregelen, en uiteraard de bediening. De werkwijze en afstemming gaan in grote lijnen als volgt: Stijn van Kessel (creatief ontwerp) en ik presenteren enkele maanden voor het festival het ontwerp en de indeling van het festivalplein aan SL, met daarbij een overzicht van de wensen en ideeën van de gezelschappen. Daarbij houden we rekening met het feit dat sommige gezelschappen zelf een deel van techniek meebrengen. In de regel voorzien we in ruim de helft van techniek. Op basis daarvan gaat SL aan de slag en maken zij een eerste licht- en geluidsonderwerp en een offerte. Na enkele vervolgssessies en (budgettaire) aanpassingen ligt er uiteindelijk een definitief licht-, geluid- en stroomplan." Daarna gaat SL de materialen en mensen inplannen, detailtekeningen uitwerken en uiteindelijk de installatie opbouwen. SL wijst bij een productie altijd een vaste projectleider aan, die gedurende het hele traject het aanspreekpunt is voor de klant en onder wiens leiding het geheel ook wordt gerealiseerd. In dit geval was dat Pepijn van der Brugge. Samen met een team van zo'n tien licht- en geluidstechnici

heeft hij ervoor gezorgd dat het technisch op rolletjes liep. Naast het centrale festivalterrein op de Parade zijn er ook vele voorstellingen op externe locaties in en rond Den Bosch. Ook daar verzorgt SL de techniek. Daar zijn het vaak echter de optredende gezelschappen die een compleet licht- en geluidsplan of eisenlijst indienen en vaak ook zelf zorgdragen voor de bediening. SL levert dan alleen de equipment en verzorgt de op- en afbouw en ondersteuning. Verder wordt er samengewerkt met JNV Video, dat de projectie verzorgt. "Op het station hadden we een scherm hangen van 2 x 2,5 meter waarop met een beamer films geprojecteerd werden. In de grote tent op het paradedeplein werden door JNV op een groot scherm live videobeelden (twee camera's) en bestaande beelden geprojecteerd door middel van opzichtprojectie. Ook werd nog projectie gebruikt voor het aanlichten van een kunstproject met beelden op een locatie." Overigens werkt het theaterfestival met veel partijen samen. Bij de afgelopen editie waren circa twintig toeleveranciers betrokken, variërend van technische bedrijven (licht, geluid, video) tot tentverhuurbedrijven en catering.

Terugblik

Stephan Grillis is sinds 1995 als productie leider verbonden aan het Theaterfestival. Dit is zijn negende keer. "In die jaren dat ik dit werk doe, is er veel veranderd. Elk jaar weer wordt de techniek

uitgebreider en dat geldt ook voor het beschikbare budget. Gezelschappen stellen steeds hogere wensen en eisen, maar daar proberen we wat betreft budget wel strikt de hand in te houden. Dat betekent creatief inkopen. Voor de totale productie hebben we een vast budget van ongeveer twee ton, een bedrag waar je goed mee om moet gaan. Dat houdt in dat je soms tegen bepaalde zaken nee moet zeggen. Of je moet gebruik maken van goedkopere materialen. Dit festival draait namelijk geen winst en moet het voornamelijk hebben van sponsoring en subsidie. Hoewel we dit jaar ruim bedeed zijn met subsidie vanuit het fonds Podiumkunsten en de provincie, is het elk jaar weer spannend hoe het gaat lopen. Zeker omdat het festival grootschalig is geworden. Ik word tegenwoordig dan ook bijgestaan door een aantal locatiemanagers. Eentje voor op het festivalplein en twee voor de overige locaties. Tijdens het festival staan we voortdurend in contact met elkaar en mocht het nodig zijn dan kunnen we snel zaken verhelpen. SL heeft een aantal mensen stand-by staan om storingen aan licht en geluid te verhelpen. Daarbij hebben we bovendien voldoende reservemateriaal voor handen. Over het algemeen gezien treden echter weinig calamiteiten op."

Bijzondere installaties

Veel van het licht- en geluidssysteem dat tijdens het festival wordt gebruikt is heel basic. Geen

Indicatie van aantallen materialen welke op Boulevard 2009 zijn geleverd:

- ca. 600 schijnwerpers (exclusief de 2200 prikkabel peertjes!)
- ca. 6km stroomkabel
- ca. 90 luidsprekerboxen
- verder honderden meters truss, vele gordijnen, mengpanelen, microfoons en alle portofoons

echte technische hoogstandjes, maar vooral heel subtiel. Wat betreft licht varieert dit van twee bouwspotjes tot een complete lichtinstallatie. Een uitgebreide installatie hing in de Essent theater tent op het festivalplein en was voorzien van een speciale geluidsinstallatie met een soort geluid tegensysteem, waardoor minder overlast van geluid op het festivalterrein was, vooral in de hoge en middenfrequenties. Daarnaast hingen er qua licht conventionele lampen met een aantal moving heads. "Als het in het belang van de voorstelling is, trekken we er budget voor uit. We willen toch zoveel mogelijk de wensen van de theatermakers honoreren. Een festival als Boulevard, dat gehouden wordt op allerhande (ongebruikelijke) locaties, vraagt héél veel flexibiliteit en improvisatietalent van onze medewerkers. Wat dat betreft zijn vele installaties niet-alledaags en daarmee vaak best bijzonder", merkt Stephan tot slot op.